

Cu Domnul Nicolae Mavrocordat încep practic domniile grecești, zise fanariote. Nicolae Iorga scrie că el era fiul unei românce de origine domnească (N. Iorga- Istoria românilor, vol. VII. Reformatorii, Buc., 1938, pag. 9). Sursele internet indică pe Doamna Sultana Hrisoscoleu, nepoata lui Alexandru Iliș drept mamă a Domnului N. Mavrocordat.

Că era un erudit, ne este clar. Vorbitor curent de italiană, de franceză, de latină, de greacă (modernă și veche), rusă, dar și de română (probabil el cunoștea elemente de limba română de la bunica sa, despre care opineam că vorbea română, dar învăța în timpul multiplelor sale domnii din cele două Principate).

Domnește și în Moldova, dar și în ȚR. El critică într-un memoriu redactat în italiană starea de lucruri din Imperiul Otoman (luxul, nesupunerea, ravagiile periodice ale ciumei, jaful continuu, nedreptatea, etc . Studiase filosofia și teologia. E posibil să fi avut și o pregătire medicală (poate mai sumară, căci se exprimă asupra epidemiilor). Pare favorabil țăranilor și împarte boierimea în trei stări.

Scrie "Peri ton daskathon" și "Dogos nikotianis", publicate, dar și prima încercare literară greacă modernă, dar scrisă în greaca veche "Philoyheou sidelines" ("Răgazurile lui Filotheos"). Alte lucrări sunt în manuscris: "Sfaturi", "Precuvântări la sfaturile patriarhalicești". "Despre datorii"; a fost tipărită la Londra, iar altă lucrare: "Cuvânt împotriva nicotinei"; la Iași în 1786. Iorga amintește de un tratat de retorică și de o istorie sacră.

S-a ridicat ca dragoman (traducător) al Porții. Este considerat un exponent al Iluminismului.

Probabil conflictul său cu Mitropolitul Antim Ivireanul a fost spontan (și determinat de cauze politice) și face parte dintr-un plan de asanare politică în care cad și câteva capete de boieri filo-austrieci. Posibil e atins direct de câteva aluzii moralizatoare ale Mitropolitului (dar Domnul avea pregătire teologică).

În afaceri se asociază cu Manolachi Rosetti, dar afacerile lor spre apus sunt stricate de pirați.

Moare în 1730 la post (în domnie) de ciumă, fiind înmormântat la Măn. Văcărești, ctitoria sa. A avut nouă descendenți cu ultimele două soții. Din spița sa au ieșit domnitori, un președinte al Greciei (Al. Zaimos) și oameni politici greci. Pare-se că se încerca întemeierea unei dinastii, plecând de la sorgintea domnească moldovenească (N. Iorga-Op. citată, pag. 12). Dotează măn. Văcărești cu o bibliotecă amplă, care ar fi ars la 1739 (pare-se). Păstrează legături cu traducătorul sas Stefan Bergler al unei lucrări ale sale în latină, cu un anume Schendius Vanderbeck și cu un medic evreu. numit Fonseca, precum și cu Le Quien (preocupat de istoria religiilor).

Scris pro-bono astăzi, miercuri patrusprezece iulie an curgătoriu douămiidouăzecișunu, cu pioșenie pentru sighet online.

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE și Gheorghița N. Dobre din surse scrise și internet